

1. STÁTNÍ PROGRAM NA PODPORU ÚSPOR ENERGIE A VYUŽITÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE PRO ROK 2001 - ČÁST A.....	2
1.1 ČLENĚNÍ STÁTNÍHO PROGRAMU	2
1.2 CELKOVÝ PŘEHLED	3
2. PŘÍNOSY V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH PODPROGRAMŮ	5
2.1 METODIKA VYHODNOCENÍ	5
2.1.1 Metodika ekonomického vyhodnocení	5
2.1.2 Metodika environmentálního vyhodnocení	5
2.2 PŘÍNOSY REALIZAČNÍCH AKCÍ	6
2.2.1 Ekonomické vyhodnocení	6
2.2.2 Environmentální vyhodnocení	8
2.3 PŘEDPOKLÁDANÉ PŘÍNOSY PODPOŘENÝCH ENERGETICKÝCH AUDITŮ	8
2.3.1 Ekonomické vyhodnocení	10
2.3.2 Environmentální vyhodnocení	11
2.4 VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH ENERGETICKÝCH KONCEPCÍ	11
2.5 ENERGETICKÉ PORADENSTVÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A PROPAGACE	12
2.5.1 Energetické poradenství	12
2.5.2 Vzdělávání a propagace k hospodárnému užití energie s vlivem na zlepšení životního prostředí	14
3. SHRUTÍ.....	14
4. ZÁVĚR.....	16

1. Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2001 - část A

Jedním z hlavních cílů energetické politiky státu je snižování energetické náročnosti české ekonomiky a odstraňování negativních dopadů výroby, distribuce a spotřeby energie na životní prostředí.

Podpisem Protokolu o energetických úsporách a požadavků na trvale udržitelný rozvoj se ČR zavázala jednak k vypracování příslušných legislativních a regulačních opatření a k jejich následnému dodržování, jednak k vypracování programu podpor k iniciaci realizace energeticky úsporných opatření, využití obnovitelných a druhotných energetických zdrojů v souladu s hospodářskými a společenskými potřebami, udržitelným rozvojem a ochranou životního prostředí.

Osvědčeným nástrojem k naplňování uvedených závazků je Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie (dále jen Státní program), který vychází z vládou schválené koncepce, zakotvené v usnesení vlády č. 480 z 8. 7. 1998. Tento stěžejní nástroj je plně kompatibilní s postupy zemí EU a vytváří prostředí s konkrétními podmínkami rozvoje činností k trvalému zvyšování energetické účinnosti a snižování energetické náročnosti.

Státní program pro rok 2001 byl schválen usnesením vlády č.1094/2000 ze dne 8.11.2000. V souladu se zákonem č.406/2000 Sb., o hospodaření energií, byla upravena koncepce části A Státního programu pro rok 2001 (dále jen Program), která spadá do kompetence Ministerstva průmyslu a obchodu. Na základě Rozhodnutí ministra č.169/2000 byl Program vyhlášen zveřejněním v Obchodním věstníku dne 30.11.2000. Program administrativně zajišťuje Česká energetická agentura (dále jen ČEA).

1.1 Členění Státního programu

- I. Podprogram podpory opatření ke zvýšení účinnosti užívání energie
- II. Podprogram podpory rozvoje kombinované výroby elektrické energie a tepla
- III. Podprogram podpory rozvoje projektů financovaných z úspor energie (metoda EPC)
- IV. Podprogram podpory vývoje a využívání moderních technologií a materiálů pro opatření ke zvýšení účinnosti užívání energie
- V. Podprogram podpory vyššího využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie
- VI. Podprogram podpory modernizace výrobních a rozvodných zařízení energie
- VII. Podprogram podpory zpracování energetických koncepcí měst a obcí
- VIII. Podprogram podpory poradenství, vzdělávání a propagace k hospodárnému užívání energie s vlivem na zlepšení životního prostředí

V porovnání s členěním programu na rok 2000 došlo ke sloučení několika podprogramů a tím redukcí z 10 na 8 podprogramů. Tato opatření byla učiněna pro celkové přehlednější program a pro lepší monitoring. Podprogram I se dále dělí na podporu energetických auditů (EA) a podporu realizačních akcí v oblastech průmysl, bytové domy, veřejné objekty a podporu nízkonákladových opatření ke snížení energetické náročnosti v průmyslu - monitoring & targeting (MT). Podprogram VIII se dělí na poradenství, vzdělávání a propagaci a produkty pro podporu poradenství k hospodárnému užívání energie s vlivem na životní prostředí.

1.2 Celkový přehled

Celkem bylo do Programu 2001 přijato 1 249 žádostí o poskytnutí dotace. Realizace energeticky úsporných akcí, přihlášených do Programu, by si vyžádala investici 3 416 mil. Kč. Požadovaná výše dotačních prostředků činila 518 mil.Kč. Ze státního rozpočtu na rok 2001 byla na Program vyčleněna částka 102,2 mil.Kč, což představuje cca jednu pětinu požadovaných prostředků. Přehled žádostí a vybraných akcí po jednotlivých podprogramech je uveden v následující tabulce č.1.

Tab.č.1 - Vybrané projekty v roce 2001

	Druh akce	Počet žádostí	Počet vybraných projektů	Celkové náklady [Kč]	Poskytnutá podpora [Kč]
I	účinnost (realizační)	236	33	254 142 441	26 942 035
	audity	552*	239 **	36 079 600	17 214 750
II	kogenerace (realizační)	13	2	8 377 000	875 000
III	EPC (realizační)	24	2	7 438 345	1 114 264
IV	výzkum a vývoj	9	6	19 733 000	4 552 000
V	OZE (realizační)	62	19	84 767 000	9 115 000
VI	teplárenství (realizační)	27	6	103 203 000	8 000 000
VII	koncepce	25	17	5 761 466	2 754 740
VIII	poradenství	111	72	18 440 000	10 989 000
	produkty	190	133	45 725 820	15 986 581
	Celkem	1 249	529	583 667 672	97 543 370
S	realizační	362	62	457 927 786	46 046 299
	audity	552	239	36 079 600	17 214 750
	ostatní	335	228	89 660 286	34 282 321
	Celkem	1 249	529	583 667 672	97 543 370

Poznámka: * počet přijatých žádostí, z nichž některé zahrnují více auditovaných objektů (zařízení)

** konečný počet zpracovaných auditů

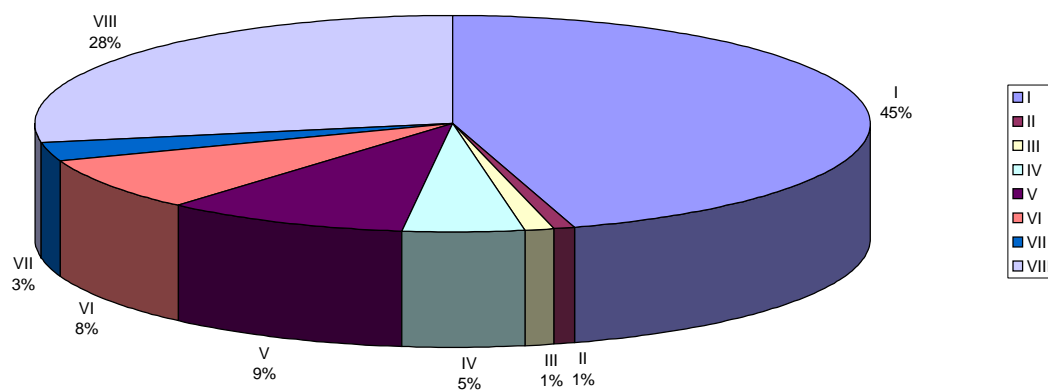
Celkové rozdělené prostředky v roce 2001 byly zhruba na úrovni 50 % prostředků roku 2000. Nejvýraznější pokles se projevil u podpor týkající se realizačních akcí, a to z částky 149 307 tis. Kč na 46 046 tis. Kč.

Pro srovnání - v roce 2000 bylo přijato celkem 1 702 žádostí, s celkovými náklady na realizaci energeticky úsporných akcí ve výši cca 3 313 mil. Kč a požadovanou dotací ve výši cca 755 mil. Kč. Podpořeno tehdy bylo celkem 850 akcí částkou 220,225 mil. Kč.

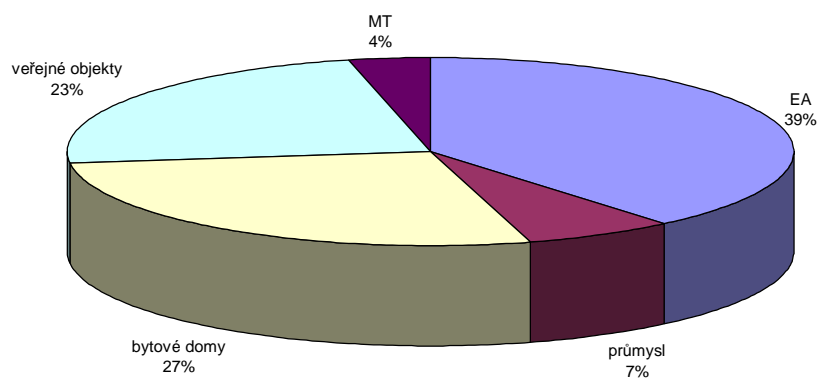
Následující grafy znázorňují podíl jednotlivých podprogramů na celkové podpoře. Podrobné údaje o přerozdělení státní podpory jsou uvedeny v tab.1.1 v příloze.

Část A – Programy Ministerstva průmyslu a obchodu

Podíl podpor jednotlivých podprogramů ČEA na celkové podpoře 97 543 370 Kč

Podíl podpor jednotlivých částí podprogramu I ČEA - Podpory opatření ke zvýšení účinnosti užití energie na celkové podpoře 44 156 785 Kč

2. Přínosy v rámci jednotlivých podprogramů

Ve vyhodnocení jsou akce podpořené v rámci jednotlivých podprogramů děleny do tří skupin.

- a) **Realizační** - podpora realizace konkrétních energeticky úsporných opatření (podprogram I.2-I.4, II, III, V, VI)
- b) **Audity** - podpora zpracování energetických auditů (podprogram I.1)
- c) **Ostatní** - podpora ostatních akcí jako jsou výzkum, vývoj, energetické koncepce, poradenství a vzdělávání (podprogram IV, VII, VIII)

Ve vyhodnocení je kladen důraz na ekonomický a environmentální přínos akcí, a to především u prvních dvou skupin.

2.1 Metodika vyhodnocení

2.1.1 Metodika ekonomického vyhodnocení

Ekonomické vyhodnocení je zaměřeno na ekonomickou efektivnost projektů úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie. U podprogramu podpory auditů je hodnocena ekonomická efektivnost navrhovaných opatření v daných auditech.

Ekonomická efektivnost projektů se hodnotí pomocí **čisté současné hodnoty (NPV – Net Present Value)**, protože názorně vystihuje výsledný ekonomický efekt daných podprogramů. Je to jeden z hlavních parametrů, podle kterého jsou projekty k podpoře vybírány. Je požadováno $NPV > 0$, což je jistá záruka, že bude hodnocený projekt pro potenciálního investora zajímavý.

Protože se jedná o různé konkrétní projekty v rámci jednotlivých podprogramů, je pro naše ekonomické hodnocení uvažována ekonomická efektivnost vybraných projektů za jednotnou dobu 15 let při reálném diskontu 5% (při stálých cenách). Tyto předpoklady pro výpočet ekonomické efektivnosti jsou zvoleny s ohledem na podmínku rozumné doby návratnosti v souladu s očekávaným rizikem daných projektů. Zvolené předpoklady pro výpočet ekonomické efektivnosti vystihují současný trend hodnocení energetických projektů v podmínkách České republiky.

Účelem státní podpory je stimulovat investora k realizaci energeticky úsporné investice. Podrobnosti k výpočtu ekonomické efektivnosti jsou uvedeny v příloze (Metodika výpočtu).

2.1.2 Metodika environmentálního vyhodnocení

Kromě posouzení ekonomického přínosu podpořených projektů bylo provedeno environmentální vyhodnocení, tj. posouzení z hlediska úspory jednotlivých typů emisí. Pro výpočet úspory emisí CO_2 byla použita metodika IPCC (Mezinárodní panel klimatických změn). Pro výpočet ostatních typů emisí byla použita metodika REZZO (viz vyhláška MŽP 117/1997 Sb.).

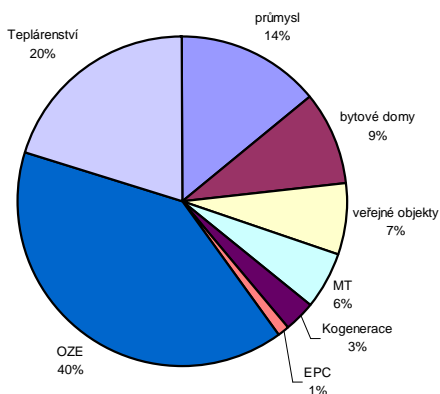
2.2 Přínosy realizačních akcí

Tato kapitola se zabývá vyhodnocením úspor podpořených realizačních akcí (viz členění v kap.2) jak z hlediska ekonomického hodnocení, tak z hlediska environmentálního hodnocení dle výše popsané metodiky.

Do programu bylo přijato 362 žádostí o podporu realizačních akcí s celkovými investičními náklady 3 156 841 tis.Kč a požadovanou dotací ve výši 391 791 tis.Kč. Konečnou dotací ve výši 46 046 tis.Kč byla podpořena realizace 62 akcí s celkovými investičními náklady 457 928 tis.Kč. Dotace činila v průměru 10,1 %. Podrobné výstupy z vyhodnocení jsou uvedeny v tabulkách 2.1, 2.2, 2.7 a v grafech 2.3-2.6 v příloze.

Podíl jednotlivých podprogramů na celkové roční úspoře energie u podpořených realizačních akcí zobrazuje následující graf.

Realizační akce - celková úspora energie 240 546,7 GJ/rok

Poznámka: Přínosy realizačních akcí podprogramu I jsou rozděleny na oblasti: průmysl, bytové domy, veřejné objekty a MT.

2.2.1 Ekonomické vyhodnocení

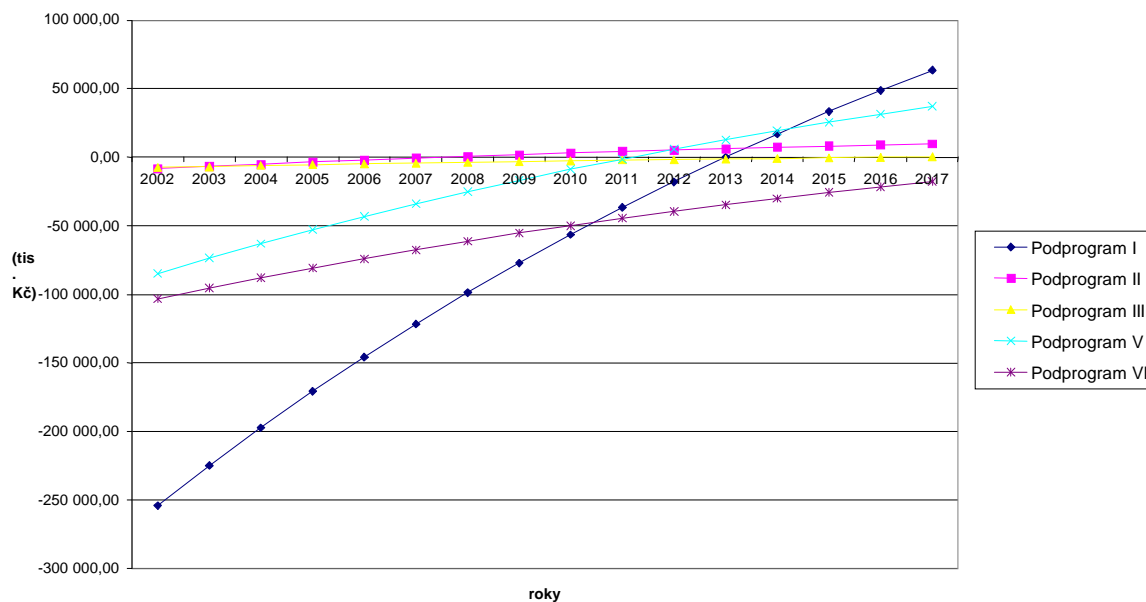
V tab.2.7 v příloze je uvedena ekonomická efektivnost realizačních akcí dle jednotlivých podprogramů, vypočtená za výše uvedených předpokladů. Čistá doba návratnosti se pohybuje od 5,6 do 14,3 let. Jediný podprogram VI nevyhovuje definované podmínce čisté doby návratnosti do 15 let. Jelikož se jedná o podprogram modernizace výrobních a rozvodných zařízení energie (centrální zásobování teplem), je čistá doba návratnosti dosahující 20 let akceptovatelná.

Tabulka zachycuje celkovou ekonomickou efektivnost realizačních akcí v souhrnu za všechny podprogramy.

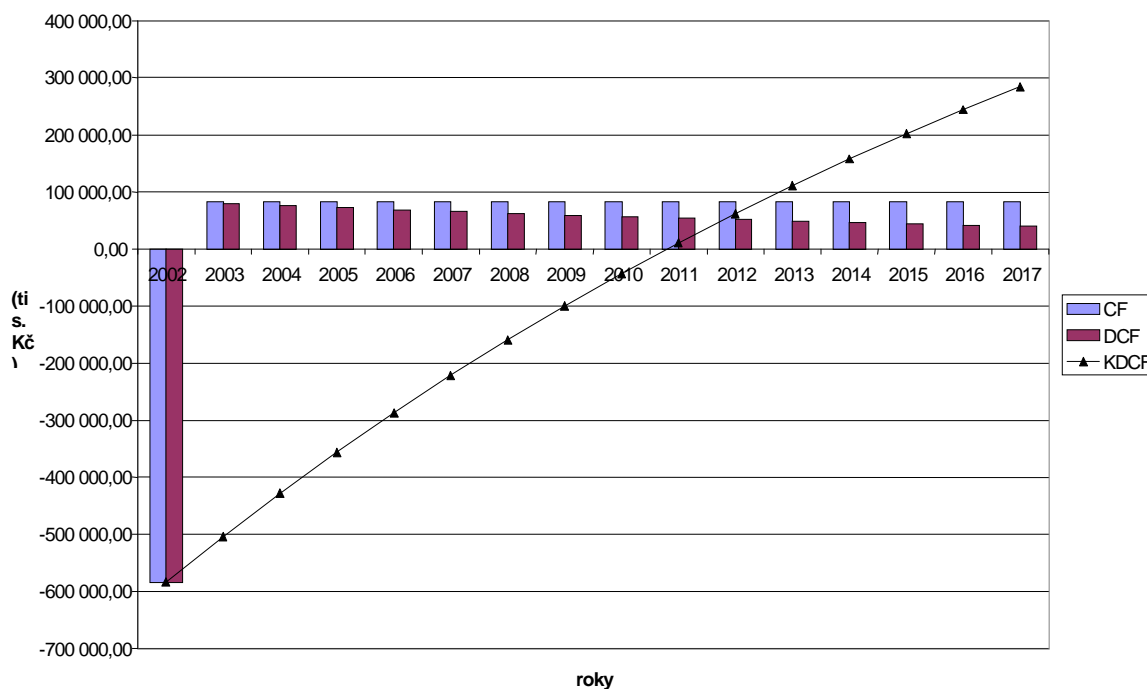
čistá současná hodnota (NPV)	284 853,43 tis. Kč
vnitřní výnosové procento (IRR)	12%
čistá doba návratnosti	8,79 let
poskytnutá dotace	46 046 tis.Kč

Kumulované diskontované toky hotovosti (úspor) jednotlivých realizačních akcí za dílčí podprogramy a za realizační akce celkem jsou zobrazeny v následujících grafech.

Ekonomická efektivnost realizačních akcí podle podprogramů

Celková ekonomická efektivnost realizačních akcí

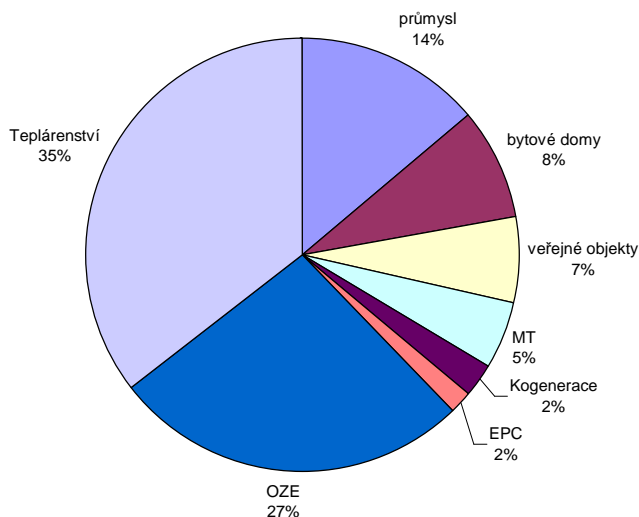

Z výše uvedeného vyhodnocení podpořených realizačních akcí vyplývá, že vzniklé úspory jsou ekonomicky efektivní, což je jeden z hlavních cílů realizace vybraných projektů.

2.2.2 Environmentální vyhodnocení

Environmentální přínosy realizačních akcí a grafické znázornění emisí jsou uvedeny v příloze (graf 2.3-2.6) Na následujícím koláčovém grafu je zachycena úspora emisí CO₂, dosažená realizací podpořených projektů.

Realizační akce - snížení emisí CO₂ [t/rok] celkem 26 330 tun

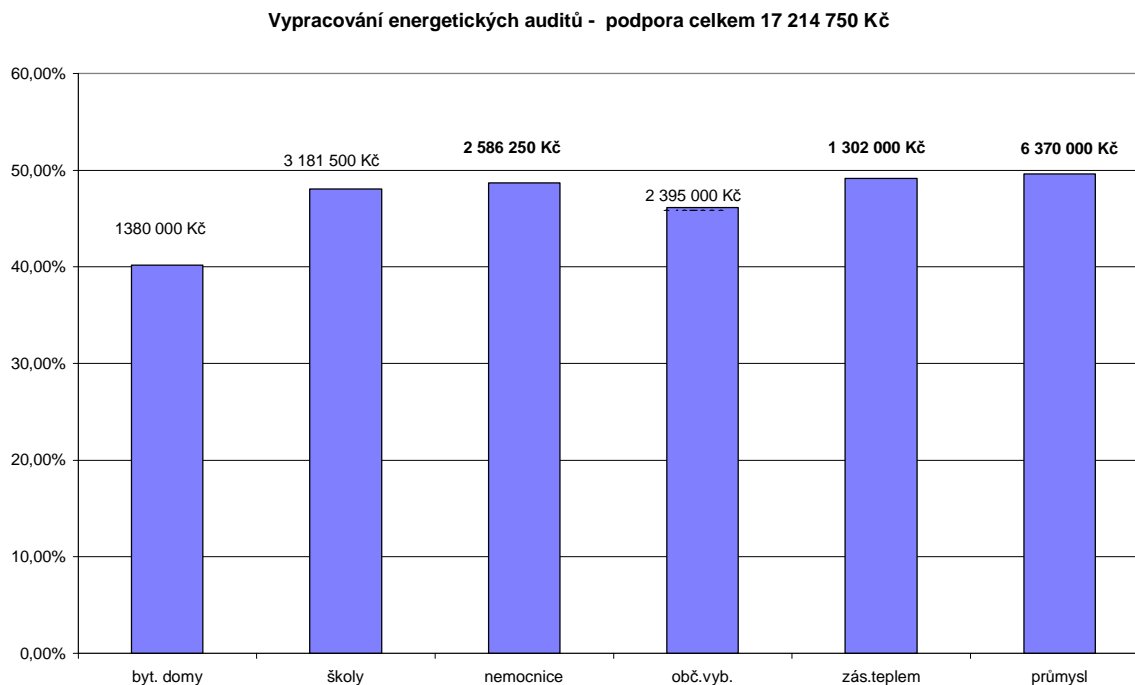
2.3 Předpokládané přínosy podpořených energetických auditů

Kapitola se zabývá vyhodnocením podpory zpracování energetických auditů (dále jen EA). V rámci tohoto podprogramu musí příjemce podpory do pěti let od poskytnutí dotace, resp. do tří let, je-li podnikatelským subjektem, zahájit realizaci auditem doporučené varianty energeticky úsporných opatření.

Do podprogramu bylo přijato 552 žádostí s celkovými investičními náklady 97 304 tis. Kč a požadovanou dotací ve výši 55 240 tis. Kč. Některé žádosti zahrnovaly více auditovaných objektů či zařízení. Konečnou dotací ve výši 17 215 tis. Kč bylo podpořeno zpracování 239 EA s celkovými investičními náklady 36 080 tis. Kč. Podíl dotace činil v průměru 47,7 %.

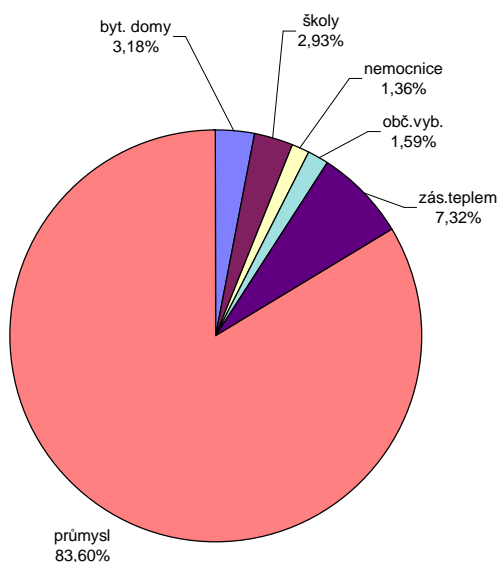
Níže jsou uvedeny ekonomické a environmentální přínosy, které vzniknou realizací všech opatření doporučovaných v podpořených EA. Ve výpočtech jsou uvažovány stejné předpoklady jako u předešlého hodnocení realizačních akcí. Podrobné výstupy z vyhodnocení jsou obsaženy v příloze (tab.3.1, 3.11, grafy 3.2-3.10).

Rozložení dotačních prostředků na zpracování EA podle druhu objektů či zařízení znázorňuje následující graf.

Následující graf zachycuje úsporu energie v palivu (dle jednotlivých oblastí), která by byla dosažena realizací úsporných opatření doporučených v podpořených EA.

Úspora energie v palivu - celkem 2 311 163 GJ/rok

2.3.1 Ekonomické vyhodnocení

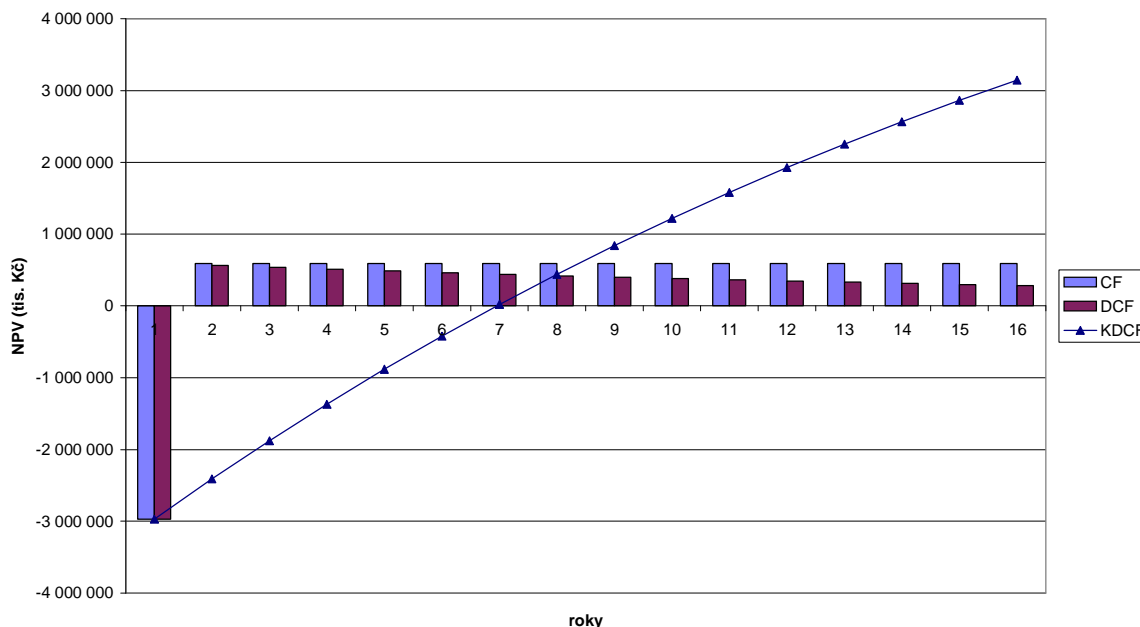
V tab.3.8 v příloze je uvedena ekonomická efektivnost opatření doporučených v EA dle jednotlivých oblastí, vypočtená za výše uvedených předpokladů. Čistá doba návratnosti doporučených opatření v oblastech občanská vybavenost, zásobování teplem a průmysl se pohybuje od 4 do 10 let. V případě doporučených opatření pro oblast bytových domů, škol a zdravotnictví je čistá doba návratnosti výrazně delší než 15 let, což vyplývá zejména z charakteru navrhovaných vysokonákladových opatření a z delší doby životnosti těchto opatření.

Tabulka zachycuje celkovou ekonomickou efektivnost opatření doporučených v EA v souhrnu za všechny oblasti.

celkem	
čistá současná hodnota (NPV)	3 146 456,68 tis.Kč
vnitřní výnosové procento (IRR)	18%
čistá doba návratnosti	5,95 let

Na následujícím grafu jsou zachyceny celkové toky hotovosti (úspor) všech navrhovaných vysokonákladových opatření v podpořených auditech.

Čistá současná hodnota úspor, která by vznikla při realizaci opatření doporučovaných v auditech.

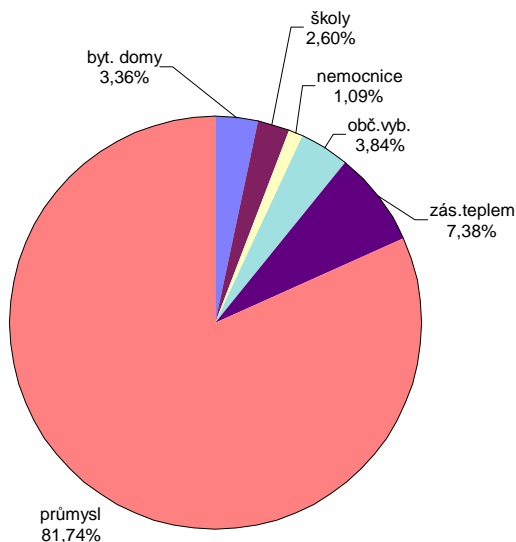

Další grafy, které mají vztah k ekonomické efektivnosti navrhovaných úsporných opatření v podpořených auditech jsou uvedeny v příloze (graf 3.6, 3.7).

2.3.2 Environmentální vyhodnocení

Tabulka obsahující environmentální přínosy úsporných opatření navrhovaných v EA je uvedena v příloze spolu s koláčovými grafy úspor emisí (tab.3.1, graf 3.2-3.5). Potencionální úspora emisí CO₂ je znázorněna na následujícím koláčovém grafu.

Úspora emisí CO₂, která vznikne realizací doporučených úsporných opatření
- celkem 211 931 t/rok

2.4 Vyhodnocení územních energetických koncepcí

V roce 2001 bylo přijato 25 žádostí o podporu zpracování energetických koncepcí (dále jen EK) s celkovými investičními náklady 21 682 tis. Kč a požadovanou dotací 5 757 tis. Kč. Celkovou dotací ve výši 2 755 tis. Kč bylo podpořeno zpracování 17 EK koncepcí měst a obcí, resp.sdružení obcí s počtem obyvatel větším než 2 000, s investičními náklady 5 761 tis. Kč. Podíl dotace činil 47,8 %.

Tab.1 Základní informace o energetických koncepcích

Rok 2001	Počet koncepcí	Investice [Kč]	Dotace [Kč]
ukončené	10	2 400 612	1 324 811
rozpracované	7	3 360 854	1 429 929
Celkem	17	5 761 466	2 754 740

Tab.2 Vyhodnocení koncepcí z hlediska energetických přínosů

Podpro- gram VII/2001	Počet obyvatel v posuz. oblastech	Potenciál Úspor energie [GJ/rok]	Zvýšení výroby energie z obnovit. zdrojů [GJ/rok]	Snížení spotřeby paliv a energie [GJ/rok]
celkem	92 933	232 769	130 194	88 839

Poznámka: Podle optimální varianty budoucího vývoje a za předpokladu realizace navržených úsporných opatření.

Tab.3 - Vyhodnocení koncepcí z hlediska snížení zátěže životního prostředí

Podpro- gram	snížení tuhých emisí	snížení tuhých emisí	snížení SO ₂	snížení SO ₂	snížení NO _x	snížení NO _x	snížení CO	snížení CO	snížení CO ₂	snížení CO ₂	snížení C _x H _y	snížení C _x H _y
VII/01	t/rok	%	t/rok	%	t/rok	%	t/rok	%	t/rok	%	t/rok	%
celkem	201,7	22,06	516,4	37,4	79,74	11,7	1085,4	60,8	13409,8	8,7	94,8	17,8

Poznámka: Dle optimální varianty budoucího vývoje. U osmi EK není dosud ukončeno vyhodnocení - jejich přínosy budou dále upřesňovány.

2.5 Energetické poradenství, vzdělávání a propagace

Významnou součástí Programu pro rok 2001 byl opět podprogram podpory poradenství, vzdělávání a propagace k hospodárnému užití energie s vlivem na zlepšení životního prostředí. Tento podprogram se člení na podporu poradenské sítě Energetických konzultačních a informačních středisek (dále jen EKIS ČEA), případně Městských poradenských středisek (dále jen MEPS), a na podporu organizování vzdělávacích akcí (seminářů, konferencí apod.) a zpracování vzdělávacích materiálů (tzv. produktů) pro podporu poradenství.

2.5.1 Energetické poradenství

Do této oblasti bylo přijato 111 žádostí o statut EKIS ČEA; celkové náklady na poradenství činily 35 433 tis. Kč, požadovaná dotace 22 146 tis. Kč.

Na základě vyhodnocení činnosti poradenských středisek za uplynulý rok a podle výsledku výběrového řízení se každoročně síť EKIS ČEA aktualizuje ve smyslu doplnění dalšími jednotlivými odborníky, případně celými středisky s ohledem na rozložení poradenské sítě v rámci celé ČR.

Hodnotitelská komise přiznala statut EKIS ČEA pro rok 2001 celkem 49 subjektům a statut MEPS 12 subjektům. Někteří z nich disponují kromě vlastního ústředního pracoviště ještě pobočkami v jiných lokalitách. V praxi to tedy znamená, že poradenské služby byly poskytovány na 72 místech. Všechna tato střediska poskytují poradenství v oblastech výroby, distribuce a spotřeby energie jak v průmyslovém sektoru, tak terciální sféře.

Základní obory poradenství

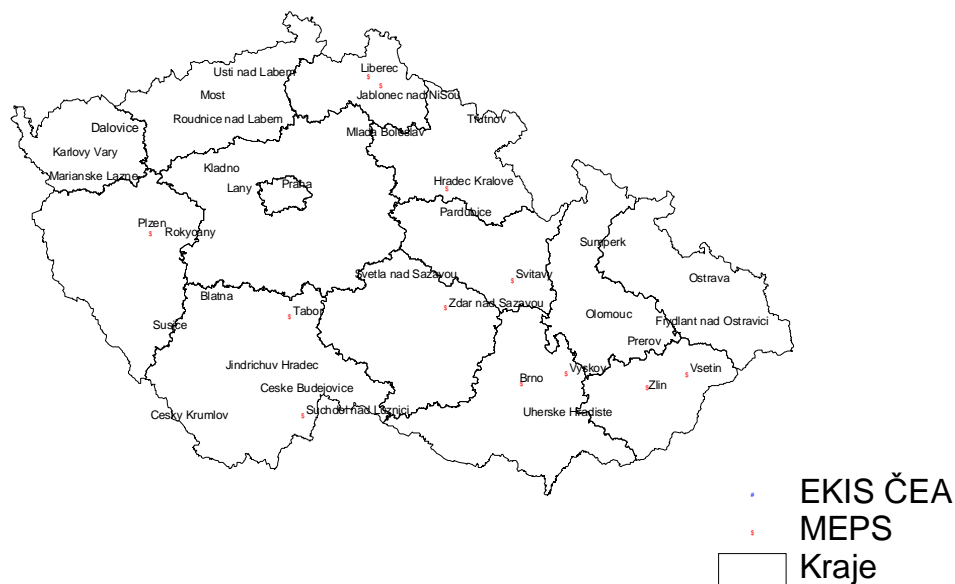
- I Energeticky úsporná opatření ke zvyšování účinnosti užití energie
- II Kombinovaná výroba tepelné a elektrické energie

- III Výrobní a rozvodná zařízení energie
- IV Obnovitelné a druhotné zdroje energie
- V Územní energetické koncepce

U všech oborů je vyžadována perfektní znalost související legislativy.

Přehled středisek podle příslušnosti k územním celkům a výše poskytnuté dotace jsou uvedeny v tabulce 1 v této kapitole, resp.jmenovitý přehled středisek je uveden v tabulce 4.1 v příloze. Regionální rozložení v roce 2001 zobrazuje následující mapa.

Poradenská střediska - rok 2001

Tab.1 – Poradenská střediska na území ČR a jim poskytnutá podpora v roce 2001

Statistické jednotky NUTS II	Střediska EKIS	Střediska MEPS	Pobočky	Detašovaná pracoviště	Poskytnutá podpora tis. Kč
Praha	13			4	3 295
Střední Čechy	3				420
Jihozápad	5	3	2	2	1 852
Severozápad	6				660
Severovýchod	4	4			770
Jihovýchod	6	3			1 867
Střední Morava	6	2	1	1	1 360
Ostravsko	6		1		765
Celkem ČR	49	12	4	7	10 989

2.5.2 Vzdělávání a propagace k hospodárnému užití energie s vlivem na zlepšení životního prostředí

Do této oblasti bylo přijato 190 žádostí o podporu organizace vzdělávacích akcí a zpracování produktů pro poradenství; celkové náklady činily 66 494 tis. Kč, požadovaná dotace 35 510 tis. Kč.

Hodnotitelská komise vybrala celkem 133 akcí, z toho 90 seminářů a konferencí a 43 produktů pro poradenství. Celkové náklady na realizaci dosáhly výše 45 739 tis. Kč, dotace činila 15 987 tis. Kč, tj. průměrně 35 %.

Produkty pro podporu poradenství jsou po zpracování připomínek z oponentního řízení (provádí nositel dotace) převáděny do PDF formátu (zajišťuje ČEA), zveřejňovány na internetových stránkách ČEA (www.ceacr.cz) a na kompaktních discích poskytovány poradenským střediskům EKIS ČEA.

3. Shrnutí

Cílem tohoto zhodnocení bylo posoudit ekonomické a environmentální přínosy akcí, jejichž realizace byla podpořena dotací ze státního rozpočtu v rámci části A „Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2001“. Část A Státního programu spadá do kompetence Ministerstva průmyslu a obchodu a je administrativně zajišťována Českou energetickou agenturou, příspěvkovou organizací MPO.

3.1 V roce 2001 bylo celkovou částkou 97 543 tis. Kč podpořeno 529 akcí, z toho bylo 62 investičních (realizačních) projektů s podporou 46 046 tis. Kč. Celková úspora energie, která vznikne realizací těchto projektů, činí 240 547 GJ/rok, což odpovídá (pro představu) množství cca 7,1 mil. m³ zemního plynu. Na úsporu 1 GJ bylo potřeba investovat 2 054 Kč, z čehož dotace činila 263 Kč, tj. průměrně 12,8 %.

Z provedené ekonomické a environmentální analýzy vybraných realizačních akcí vyplývá, že státní podpora směřovala na akce, které jsou v souladu s dílkou Programu pro rok 2001. Na základě výpočtů ekonomické efektivity bylo zjištěno, že čistá doba návratnosti investičních prostředků za všechny realizační akce činí necelých 9 let. Lze konstatovat, že poskytnutá dotace bude vrácena do státního rozpočtu v podobě sdružených přínosů (úspora energie, úspory emisí atd.). Podrobnosti obsahuje kap.2.2 a příloha.

3.2 V souladu s požadavky zákona č.406/2000 Sb., o hospodaření energií, byla podpora směřována rovněž na zpracování podrobných energetických auditů bez přímé návaznosti vlastní realizace projektů. Celkem bylo zpracováno 239 samostatných energetických auditů objektů a zařízení v rámci jednotlivých resortů a ve všech oblastech hospodářství a spotřeby energie, s celkovými náklady 36 080 tis. Kč a podporou 17 215 tis. Kč, což představuje průměrně 47,7 % na jeden audit.

Nositelé dotace jsou povinni do pěti let od zpracování auditu (resp. v případě podnikatelských subjektů do tří let od zpracování auditu) zahájit realizaci auditem doporučené varianty energeticky úsporných opatření. Splnění této podmínky, vyplývající z dílky Programu, vyvolá v budoucnu celkové investiční náklady ve výši 2 922 mil. Kč a následně předpokládanou úsporu energie 2 311 TJ/rok. Čistá doba návratnosti opatření, realizovaných na základě doporučení všech podpořených auditů, činí necelých 6 let. Ekonomický a environmentální přínos doporučených vysokonákladových opatření byl vyhodnocen stejně jako u realizačních projektů. Z provedených výpočtů vyplývá, že podpora zpracování

energetických auditů je účinným zdrojem ekonomicky efektivních úspor energie, které budou realizovány v následujícím období. S tím souvisí rovněž snížení zátěže životního prostředí a zvýšení počtu pracovních míst zejména v průmyslu a ve stavebnictví. Podrobnosti jsou obsaženy v kap.2.3 a v příloze.

Požadavek na dokladování záměrů projektů energetickými audity (nejen v případech, kdy je to pro investora zákonná povinnost) vede k neustálému zvyšování kvality předkládaných projektů, snižuje riziko realizace a přispívá ke zkvalitnění vyhodnocení podporovaných projektů.

3.3 Důležitým cílem Programu v oblasti poradenství, vzdělávání a propagace k hospodárnému užití energie s vlivem na zlepšení životního prostředí v roce 2001 bylo seznamování veřejnosti s novou energetickou legislativou, zejména pak se zákonem č.406/2000 Sb., o hospodaření energií, který vstoupil v platnost 1.1.2001, a s prováděcími předpisy, které nabývaly účinnosti v průběhu roku 2001.

Poradenská střediska EKIS ČEA, resp.MEPS, pracovala celkem na 72 místech v rámci celé ČR. Dotace na zajištění poradenské činnosti činila 10 989 tis. Kč, tj.průměrně necelých 153 tis. Kč na jedno poradenské místo a rok (podrobnosti viz kap.2.5.1 a příloha).

Částkou 15 987 tis. Kč bylo podpořeno zorganizování 90 vzdělávacích seminářů a konferencí a zpracování 43 produktů pro podporu poradenství. Při celkových vynaložených nákladech ve výši 18 440 tis. Kč činí podíl dotace průměrně 35 % na jednu akci (podrobnosti viz kap.2.5.2).

3.4 Od roku 1997 podporuje MPO ve svém programu zpracování energetických koncepcí měst a obcí. Ze zákona č.406/2000 Sb. a příslušného nařízení vlády č.195/2001 Sb. vyplývá pro některé subjekty povinnost zpracovat do 5 let územní energetickou koncepci. V roce 2001 bylo dotací 2 755 tis. Kč podpořeno zpracování 17 energetických koncepcí měst a obcí o celkových investičních nákladech 5 761 tis. Kč. Dotace na jednu koncepci činila průměrně 44,7 % (podrobnosti viz kap.2.4).

3.5 Součástí Programu je opakovaně i podpora vývoje a využívání moderních technologií a materiálů pro opatření ke zvýšení účinnosti užívání energie. V roce 2001 bylo dotací ve výši 4 552 tis. Kč podpořeno 6 akcí v této oblasti s celkovými náklady 19 733 tis. Kč. Nové výrobky a technologie jsou následně aplikovány v rámci realizačních akcí.

3.6 Na základě provedeného vyhodnocení Programu můžeme konstatovat, že prostředky státního rozpočtu byly vynaloženy účelně, realizace vybraných akcí přinese do budoucna nejen úspory energie a snížení zátěže životního prostředí, ale přispěje zároveň ke zvyšování energetického povědomí u široké veřejnosti, ať už z hlediska energeticky vědomého chování, či znalosti závazných právních předpisů a záměrů Energetické politiky ČR.

Bohužel je nutno konstatovat, že zájem investorů o dotaci na realizaci energeticky úsporných opatření, zpracování energetických auditů či energetických koncepcí, poradenství a vzdělávání mnohonásobně převyšuje finanční prostředky uvolňované na Program ze státního rozpočtu. Částka přidělená na Program v posledních letech výrazně poklesla (rok 1999 – 300 mil. Kč, rok 2000 – 220,2 mil. Kč, rok 2001 – 102,2 mil. Kč), pro rok 2002 činí pouze 92,5 mil. Kč. Podíl poskytované dotace na celkových investičních nákladech by nebylo vhodné dále snižovat, neboť se dostává pod hranici iniciace energeticky vědomého chování a jednání nových investorů.

4. Závěr

Na základě dokladovaných tabulek a příloh lze konstatovat, že ve finančním objemu představuje část A Státního programu úspory za energii ve výši 83,675 tis. Kč/rok. Objem vložených prostředků ve výši 97,543 tis. Kč za rok 2001 se zúročil ve výši 583,668 tis. Kč celkových investic.